

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԱՍՈՑԻԱՏՍԻԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԱՍՈՑԻԱՏՍԻԱՅԻ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (1994-2014 թթ.)*

ՀՏԴ 02(479.25) + 070

ՄԱԴԼԵՆ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԱՍՈՑԻԱՏՍԻԱՅԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ ԽՆԿՈ ԱՊՈՐ ԱՆՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԳԻՏՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

ORCID: [0009-0001-6664-973X](https://orcid.org/0009-0001-6664-973X)

Ինչպես հղել՝ Հովսեփյան Մ. (2023), Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի պարբերական հրատարակությունները (1994-2014 թթ.), *Լրափու Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի*, 1(1), 5-8:

How to cite: Hovsepyan M. (2023), Serial Publications of the Armenian Library Association, *Herald of the Armenian Library Association*, 1(1), 5-8.

Գրադարանների գործունեությունը հետանկախության տարիներին որակական նոր փոփոխություններ կրեց: Մշակութային այս օջախները կանգնեցին նոր մարտահրավերների առաջ: Բնակչության կրթական մակարդակի բարձրացմանը զուգընթաց ավելացան ընթերցողների պահանջները, որոնց համապատասխան գրադարանները գրքի պահոցներից վերաճեցին գրքի քարոզչության, գիտամեթոդական և մատենագիտական տեղեկատվության օջախների: Միևնույն ժամանակ չլուծված մնացին գրադարանային բազմաթիվ խնդիրներ: Մտահոգիչ էր հատկապես համայնքային գրադարանների վիճակը. կադրերի արտահոսք, շենքային անմխիթար պայմաններ, տեխնիկական և ֆինանսական միջոցների բացակայություն: Ժամանակի հրամայականով առաջ եկավ Հայաստանի գրադարան-

---

* Հոդվածը ներկայացվել է 23.04.2023, գրախոսվել է 31.05.2023, ընդունվել է տպագրության 12.06.2023:

The article was submitted on 23.04.2023, reviewed on 31.05.2023, accepted for publication on 12.06.2023.

ները միավորող, նրանց շահերը մեկտեղող կազմակերպության ստեղծման գաղափարը: Հայաստանում գրադարանային գործի բարելավման, արտերկրի գրադարանների և գրադարանային կազմակերպությունների հետ կապերը զարգացնելու նպատակով 1994 թ. հոկտեմբերի 7-ին հիմնադրվեց «Հայկական գրադարանային ասոցիացիա» (այսուհետ՝ ՀԳԱ) մասնագիտական հասարակական կազմակերպությունը (սկզբում՝ «Հայաստանի գրադարանային միություն», «Հայկական գրադարանային միություն»): Համախմբելով հանրապետության գրադարանային աշխատողներին մասնագիտական հարցերի լուծման և շահերի պաշտպանության համար՝ կազմակերպությունը պարբերաբար հանդես է գալիս մի շարք ծրագրային նախաձեռնություններով: Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի ձեռնարկումները լուսաբանվում են ԶԼՄ-ների, ասոցիացիայի կայքէջի¹ և տարաբնույթ հրատարակությունների միջոցով: Առանձնացնենք հատկապես կառույցի հրատարակչական գործունեությունը:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ»

Տարեգիրք, որտեղ արծարծվում են գրադարանային ոլորտի խնդիրները և ներկայացվում են նշանակալից իրադարձությունները: Լույս է տեսել 1996-2008 թթ.¹ 10 համար: 1-3-րդ համարները կոչվել են «Տեղեկագիր», 4-5-րդ համարները՝ «Տեղեկագիրք», 6-10-րդ համարները՝ «Հայկական գրադարան» տարեգիրք:

➤ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ 1 /Հայաստանի գրադ. միություն; Խմբ. Խորհուրդ՝ Տ. Զարգարյան, Ն. Հայրապետյան /պատաս./, Մ. Հովսեփյան, Հ. Մանասերյան, Գ. Տեր-Վարդանյան.- 1996.- 45 էջ:

➤ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ 2 /Հայաստանի գրադ. միություն, տպագր. պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 1997.- 63 էջ:

➤ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ 3 /Հայկական գրադ. միություն, տպագր. պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 1998.- 114 էջ:

➤ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԲ 4 /Հայկական գրադ. միություն, տպագր. պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 1999.- 179 էջ:

¹ Հայկական գրադարանային ասոցիացիա
http://alarmenia.am/?page_id=4&lang=hy (12.06.2023):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

➤ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ 5 /Հայկական գրադ. միություն, տպագր. պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 2000.- 153 էջ:

➤ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ: Տարեգիրք 6 /Հայկական գրադ. միություն, պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 2002.- 132 էջ:

➤ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ: Տարեգիրք 7 /Հայկական գրադ. միություն, պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 2003.- 126 էջ:

➤ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ: Տարեգիրք 8 /Հայկական գրադ. միություն, պատր. Ն. Հայրապետյան, Ռ. Ղազարյան.- 2004.- 142 էջ:

➤ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ: Տարեգիրք 9 /Հայկական գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- 2005.- 162 էջ:

➤ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ: Տարեգիրք 10 /Հայկ. գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- 2008.- 119 էջ:

«ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ»

Ազգային գրադարանային շաբաթվա շրջանակում, 5 տարի շարունակ, Հայաստանի ազգային գրադարանը կազմակերպել է դպրոցականների գրական-ստեղծագործական մրցույթ, որի արդյունքները յուրաքանչյուր տարի ամփոփվել են մեկ գրքում: Մրցույթին մասնակցել են հանրապետության տարբեր մարզերի աշակերտներ՝ նպաստելով պատանիների մեջ գրքի, գիտելիքի նկատմամբ հետաքրքրության առաջացմանը:

➤ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ: Ստեղծագործական շարադրությունների ժողովածու (35 շարադրություն) /Հայկական գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, Վ. Սարգսյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- Ե., 2006.- 48 էջ:

➤ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ 2: Ստեղծագործական շարադրությունների ժողովածու (34 շարադրություն) /Հայկ. գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, Վ. Սարգսյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- Ե., 2007.- 48 էջ:

➤ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ 3: Ստեղծագործական շարադրությունների ժողովածու (26 շարադրություն) /Հայկ. գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, Վ. Ա. Սարգսյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- Ե., 2009.- 47 էջ:

➤ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ 4: Ստեղծագործական շարադրությունների ժողովածու (23 շարադրություն) /Հայկ. գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, Վ. Ա. Սարգսյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- Ե., 2010.- 47 էջ:

➤ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ԵՍ 5: Ստեղծագործական շարադրությունների ժողովածու (33 շարադրություն) /Հայկ. գրադ. ասոց., պատր. Ռ. Ղազարյան, Վ. Ա. Սարգսյան, խմբ. Դ. Սարգսյան.- Ե., 2011.- 63 էջ:

«ՀՈԳԵՎՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»

Տպագրվել է 2004-2014 թթ.: 2004 թ. լույս է տեսել որպես Հայաստանի ազգային գրադարանի ամսաթերթ: Անդրադարձել է ոչ միայն Ազգային գրադարանի, այլև հանրապետության գրադարանների հիմնախնդիրներին, գրադարանային նորություններին և առօրյային: 2008 թ. 3-րդ համարից մինչև 2011 թ. 6-րդ համարը հանդես է եկել որպես Հայաստանի ազգային գրադարանի և Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի ամսաթերթ: 2011 թ. 7-րդ համարից /հուլիս/ մինչև 2011 թ. 11-12-րդ համարը թերթի վրա որևէ պատասխանատու կազմակերպության անուն չի նշվել: 2012 թ. 1-ին համարից մինչև 2014 թ. 10-11-րդ /նոյ.- դեկտ./ համարը լույս է տեսել՝ որպես Հայաստանի ազգային գրադարանի պաշտոնաթերթ:

«Библиотеки Южного Кавказа и кто есть кто в библиотечной сфере» справочник /Сост. Айрапетян Н., Исмаилов Х., Шагиришвили Г.; под. ред. К. Арабян.- Ереван, 2003.- 304с.

Տեղեկատուն ընդգրկել է Հարավային Կովկասի գրադարանների վերաբերյալ համառոտ տեղեկություններ: Նյութերը նախապատրաստել և տրամադրել են Հայաստանի, Վրաստանի և Ադրբեջանի գրադարանային ասոցիացիաների մասնագետները: Տեղեկատուն բաղկացած է 3 մասից, որոնցից յուրաքանչյուրը ներկայացնում է տվյալ երկրի գրադարանային ոլորտը:

Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի վերոհիշյալ հրատարակությունները՝ միտված Հայաստանում գրադարանային գործի զարգացմանը, վստահաբար ծառայել են իրենց նպատակին: